

Una ascensió al Vignemale

Una altra excursió ràpida al Pirineu. Aquesta vegada només disposem de dos dies. L'objectiu molt clar i atrevit, sobretot per la premura del temps: Gavarnie i la punta més alta del Vignemale. Pels noms es pot endevinar de seguida que es tracta del Pirineu francès, i precisament en la seva zona central i més alta. La Pique Longue del Vignemale és el pic més alt d'aquesta altra banda del Pirineu i situat davant mateix de la gran carena del Marboré i Mont Perdut que separa la nostra Vall d'Ordesa de la francesa de Gavarnie.

A les tres de la matinada sortíem de casa en direcció a la Vall d'Aran. Vam passar la frontera pel Coll del Portillon i enfilàrem la carretera francesa que passa pels colls de Peiresourde i del Tourmalet, per uns paisatges meravellosos que nosaltres només vam poder endevinar en els moments en que s'aclaria la boira i ens deixava contemplar alguns pics que es tornaven a tapar de seguida. Així arribàvem a la una del migdia al poble de Gavarnie, famosa estació estiuenca per la proximitat a la gran cascada del Marboré, que té un salt de dos-cents metres i que es despenja pel mig del Cercle de Gavarnie. Un cercle muntanyós molt extens i tancat de tal manera que és capaç de produir sensació de claustrofòbia per les parets que et rodegen per tots costats, quan et situes al seu bell mig.

Com que ja era migdia vam buscar el recés d'un bosc per a fer la nostra dinada. Acabat, empenquèrem el camí que mena a la cascada. Un camí pesat, sobretot per la mala olor dels residus que deixen els cavalls que, en aquells paratges, hi són a centenars. Els cavalls i els burros són el gran negoci de la gent de Gavarnie, que han anat creant la tradició, avui molt arrelada, que els turistes els muntin per anar a veure la cascada. Rodejats d'animals d'aquesta mena, doncs, empenquèrem a peu el nostre camí. Tres quarts de pujada fins a l'entrada del cercle, des d'on vam contemplar tot el panorama amb la cascada al fons. No vam anar endavant perquè entre anar i tornar volia dir passar-hi una hora més, que necessitàvem per tal de poder continuar la nostra excursió, ja que el punt culminant del nostre itinerari no era Gavarnie, sinó el Vignemale. Tornem enrera, ens informem de l'estat de la pista de la Vall d'Osou i empenem la segona part del viatge.

A la sortida del poble, a l'esquerra, hi trobem la carretera que recorre la part més baixa de la Vall d'Osou. Uns vuit kilòmetres que poguérem fer amb l'auto, fins al Barraix d'Osou, una petita resclosa que deuen utilitzar per a regular el riu. Un cop allí, després d'equipar-nos degudament, vam deixar l'auto i empenquèrem el camí que, amb forta pujada, condueix al Refugi de Veisselance. Dues hores i mitja vorejant els contraforts rocosos que baixen del Vignemale alternats amb extenses clapes de neu, però sense poder veure res més que el terra que trepitjàvem per l'espessa boira que ens envoltava. A les vuit del vespre arribàvem al refugi sense veure res més que el petit edifici en mig d'un petit replà.

El Refugi de Veisselance és força confortable, hi caben bastantes persones i l'encarregat del Club Alpí Francès és molt atent. A aquest refugi s'hi pot arribar des de Gavarnie pel camí que acabem de descriure i pel que ve des de Cauterets per la Vall de Gaube i la Hourquette d'Osou. Aquest darrer és el més interessant, però per a nosaltres representava una gran volta que volia dir una jornada més de camí. Pont d'Espagne és un paratge de gran bellesa per les petites cascades i la unió dels dos rius. És el punt de partença de l'itinerari. L'ascensió al Llac Gaube es fa per un bosc espès i bonic, que avui, si es compta amb diners, es pot fer amb tele-cadira.

El llac és alt i força extens i d'aigua molt glaçada. Ho diu qui s'hi ha remullat. La vall continua enfilant-se des del fons del llac, amb pujada bastant suau, fins al pla —una gran extensió— de les Oulettes de Gaube, al peu del glacier que porta el mateix nom, i que amb el desglaç dóna origen al riu. Aquest impressionant replec de neu és la pantalla que dóna llum a la gran paret de vuit cents metres d'alçada que acaba amb la Pique Longue, de 3.278 metres. No cal dir, doncs, que aquest paratge és un dels més impressionants del Pirineu. Per l'esquerra el camí s'enfila fortament fins aconseguir el coll de la Hourquette d'Osou, per on es baixa en deu minuts fins el nostre refugi.

L'endemà, a les cinc de la matinada, ens treiem la son de les orelles, preparam un esmorzar ràpid i, amb les motxilles a l'esquena, iniciem la nostra ascensió. El temps havia canviat radicalment i prometia, almenys fins a primera hora de la tarda, un dia clar i net. La primera sorpresa va ser quan, sortint a fora, ens adonàrem de la situació immillorable del refugi, des d'on es dominen els pics i la gran gelera del Vignemale, en aquella hora il·luminats per les primeres clarors de l'albada.

Després de caminar uns cinc minuts enfilem el camí que condueix al peu de la gelera, on hi deixem les motxilles per tal de recollir-les a la tornada i així evitar pes per a fer l'ascensió. No anàvem sols, sinó que vam fer tota l'excursió amb un grup de nois de Sant Vicenç de Castellet que ens vam trobar al refugi. Deixem constància aquí del molt agradable i útil que va ser la seva companyia. La gelera del Vignemale és la més alpina de tot el Pirineu. No és una pala més o menys ampla de gel, com en el cas del Mont Perdut o de l'Aneto. És un veritable riu de glaç que abraça la part superior de la Vall d'Osou de punta a punta. Cal flanquejar el capdamunt de la tartera, per sota de la paret de gel que, en aquelles hores matinals, dóna la impressió del cristall, per tal d'assolir una cresta de roca estreta, llarga i molt àeria, que puja fins el pic del Mont Ferrat i permet enfilem-se a la part superior de la gelera, superant així una segona paret de gel en descomposició, que convertiria l'itinerari en una escalada de gel difícil i perillosa. Un cop a dalt ens calcem els grampons per a internar-nos al cor de la gelera, ja molt elevats i per tant en una pendent força suau, vorejant o creuant per petits ponts les esclotxes obertes en el glaç. La gelera acaba en un cercle rodejat per una colla de pics que tots sobrepassen els tres mil metres. D'esquerra a dreta són: el Gran Tapou, el Mont Ferrat, el Cervillona, el Pic del Mig, la Pique Longue (el més alt), el Pitón Carré i el Petit Vignemale.

Després de reposar una estona i refer les forces perdudes amb ganyips, comencem la nostra darrera pujada, a la Pique Longue, per un terreny rocós molt dret i molt descompost. És una curta grimpada fins assolir el cim. Hem arribat al terme del nostre objectiu i la joia d'una tasca ben aconseguida dóna una alegria que desborda. Abraçades i fortes encaixades de mans és la manera d'expressar-la, juntament amb la felicitació de dos o tres de la colla que per primera vegada pujaven un pic de tres mil metres. Uns quants ganyips més acompanyen la contemplació del panorama, descobrint una bona colla dels pics i valls que la nostra vista ateny. Després de les fotografies i firmes de ritual, l'hora dels adéus. Ens acomiadem dels nostres companys de Sant Vicenç de Castellet que tenien ganes de pujar els pics del costat, i nosaltres iniciem el descens per manca de temps, car convé anar a dormir a casa.

Un cop a la gelera altra vegada, ens encordem per evitar les conseqüències de possibles rrelliscades a la vorera de les esclotxes o bé en els descens d'aquella cresta tan àeria que pressentim més treballosa que no pas la pujada. Recollim les motxilles i en poc més de dues hores ens presentem al Barraix d'Osou, on l'auto ens espera pacient aguantant el raig del sol.

El retorn és per un itinerari diferent. Passem per Lourdes a saludar a la Mare i, després de trobar-nos, amb gran alegria per part de tots, amb uns amics d'aquí baix, empenem el retorn pel Coll de Pimorens i la Collada de Tosés. A dos quarts de dues de la nit arribem a casa amb un record inesborrable. Bon record, amb ganes de repetir-lo i sense tantes presses. Fora d'algun que, a més de disfrutar-hi, diu que hi va passar les de Caïn.

Lluís Ferret